

Передмова

Тема 1. Гігієна рук у закладах охорони здоров'я

Алгоритм проведення гігієни рук медичного персоналу

Використання медичних рукавичок

Показання до використання стерильних та оглядових медичних рукавичок

Тема 2. Догляд за новонародженими і дітьми раннього віку

Перший туалет новонародженого

Організаційні умови забезпечення підтримки теплового ланцюжка

Організаційні умови забезпечення спільного перебування матері та новонародженого

Профілактичні маніпуляції в пологовому будинку

Критерії фізіологічної жовтяниці

Критерії небезпечної жовтяниці новонародженого

Фізіологічна втрата маси тіла

Догляд за слизовими оболонками дитини грудного віку

Догляд за шкірою дитини раннього віку

Догляд за пуповиною, пуповинним залишком, пупковою ранкою

Виписування новонародженого з пологового стаціонару

Календарний план проведення обов'язкових медичних профілактичних оглядів здорової дитини віком до 3 років

Проведення першого патронажу новонародженого

Оцінювання великого тім'ячка у новонародженого

Методика визначення безумовних рефлексів

Рекомендації щодо запобігання синдрому раптової дитячої смерті

Проведення гігієнічної ванни

Техніка підмивання дітей грудного віку

Питання для самоконтролю

Тема 3. Анатомо-фізіологічні особливості недоношеної дитини та догляд за нею

Догляд за недоношеною дитиною

Огляд дитини з малою масою тіла

Основні розлади адаптації та патологічні стани

Профілактика і лікування загрозливих станів

Користування кювезом

Догляд за недоношеною дитиною у кювезі

Годування дитини з малою масою тіла при народженні

Грудне вигодовування

Годування дитини з чашки

Годування дитини через зонд

Організація догляду за дітьми з дуже малою масою тіла

Щеплення дитини з малою масою тіла при народженні

Виходжування недоношених дітей методом «мати-кенгуру»

Критерії виписування дитини з малою масою тіла при народженні

Питання для самоконтролю

Тема 4. Фізичний і нервово-психічний розвиток дитини. Анатомо-фізіологічні особливості центральної нервової системи

Клінічний протокол медичного догляду за дитиною до 3 років

Зважування дитини

Вимірювання обводу голови і грудної клітки

Вимірювання зросту

Оцінювання фізичного розвитку дитини

Шкала оцінювання фізичного розвитку дітей за різними методами

Складання графіків «довжина тіла/зріст/вік»

Інтерпретація стандартних відхилень показників фізичного розвитку

Психомоторний розвиток дитини

Терміни розвитку моторики в дітей грудного віку

Принципи ефективного консультування

Середні терміни прорізування і випадіння тимчасових зубів

Середні терміни прорізування постійних зубів

Питання для самоконтролю

Тема 5. Вигодовування дітей раннього віку

Грудне вигодовування

Принципи успішного вигодовування

Основні труднощі грудного вигодовування з боку матері

Основні труднощі грудного вигодовування з боку дитини

Розрахунок добової кількості їжі

Добова потреба дітей першого року життя в основних нутрієнтах та енергії у разі природного вигодовування

Порушення лактації

Пригодовування

Рекомендована схема введення харчових добавок і пригодовування дітям, які перебувають на природному вигодовуванні

Правила введення окремих продуктів пригодовування

Приготування страв пригодовування

Оброблення пляшечок і сосок

Поради матері щодо безпеки під час годування

Оцінювання режиму харчування дитини віком 6—12 міс.

Консультування матері стосовно вигодовування дитини віком від 6 до 12 міс.

Раціональне харчування жінки, яка годує груддю

Поради матері для поступового припинення лактації і грудного вигодовування

Консультування матері з приводу проблем харчування

Навчання матері правильно розташовувати немовля біля грудей і прикладати до грудей

Навчання матері зціджувати грудне молоко

Навчання матері годувати немовля з чашки

Змішане вигодовування

Гіпогалактія

Проведення контрольного зважування

Штучне вигодовування

Питання для самоконтролю

Тема 6. Догляд при захворюваннях новонароджених і дітей раннього віку

Оцінювання стану новонародженого за шкалою Апґар

Серцево-легенева реанімація новонароджених

Неонатальна реанімація

Киснева терапія в новонароджених

Невідкладна допомога при внутрішньочерепній пологовій травмі

Догляд за дитиною з гемолітичною жовтяницею

Проведення фототерапії в новонароджених

Догляд за пупковою ранкою при омфаліті

Взяття крові для бактеріологічного дослідження

Розведення і розрахунок дози антибіотиків дітям раннього віку

Допомога при ларингоспазмі

Розрахунок дози вітаміну D

Допомога при судомках

Оброблення шкіри при екземі

Догляд за шкірою дитини при попріlostях

Проведення лікувальної ванни

Методика оральної регідратації

Догляд за дитиною у разі блювання

Приклад ведення харчового щоденника

Анафілактична та алергічна реакція

Допомога при анафілактичному шоку

Тестові завдання для самоконтролю

Задачі

Тема 7. Захворювання органів травлення

Підготовка хворого до рентгенологічного дослідження шлунка
Підготовка хворого до фіброезофагогастродуоденоскопії
Підготовка хворого до холецистографії та холангіографії
Підготовка хворого до ультразвукового дослідження органів травлення
Участь у проведенні рН-метрії
Уведення шлункового зонда через рот
Промивання шлунка за допомогою тонкого зонда
Невідкладна допомога при харчових отруєннях
Дуоденальне зондування (фракційний спосіб)
Взяття калу для копрологічного дослідження
Збирання сечі для визначення діастази
Туалет слизової оболонки рота при пліснявці (кандидозному стоматиті)
Догляд за слизовою оболонкою рота при виразковому (афтозному) стоматиті
Збирання калу для дослідження на яйця гельмінтів
Взяття матеріалу на ентеробіоз із періанальних складок за допомогою липкої стрічки
Промивання шлунка дитині раннього віку
Техніка виконання очисної клізми дитині раннього віку
Техніка виконання лікувальної клізми
Взяття випорожнень для бактеріологічного дослідження
Застосування газовідвідної трубки
Тестові завдання для самоконтролю

Тема 8. Захворювання органів дихання

Підрахунок частоти дихання
Закапування крапель у вухо
Закапування крапель у ніс
Накладення зігрівального компресу на вухо
Допомога при гострому стенозуючому ларинготрахеїті
Допомога при респіраторному дистрес-синдромі у дітей (крупі)
Допомога при бронхоспазмі унаслідок бронхіальної астми або ХОЗЛ
Використання небулайзера
Допомога при лихоманці (гіперпірексії)
Застосування гірчичників
Збирання мокротиння для дослідження
Вимірювання температури тіла та її графічний запис
Оксигенотерапія через носовий катетер
Оксигенотерапія через носову канюлю
Проведення штучної вентиляції легень за допомогою мішка Амбу
Розведення порошку у флаконі (зокрема антибіотиків)
Внутрішньошкірна ін'єкція: проба на індивідуальну чутливість до антибіотика
Внутрішньом'язова ін'єкція
Тестові завдання для самоконтролю
Задачі

Тема 9. Захворювання серцево-судинної системи

Допомога в разі непритомності
Синкопе і пресинкопальний стан у дітей
Допомога при колапсі
Визначення пульсу на променевій артерії
Особливості підрахунку пульсу в дітей різного віку
Вимірювання артеріального тиску
Особливості вимірювання артеріального тиску в дітей
Принципи надання допомоги при гострій серцевій недостатності
Проведення функціональної проби Руф'є
Взяття крові з вени для біохімічного дослідження
Особливості введення біциліну
Тестові завдання для самоконтролю

Тема 10. Захворювання крові

Участь у проведенні гемотрансфузії
Допомога при носовій кровотечі
Надання невідкладної допомоги при легеневій кровотечі
Надання невідкладної допомоги при шлунково-кишковій кровотечі
Внутрішньовенне струминне введення лікарських засобів
Заповнення системи одноразового використання для внутрішньовенного краплинного введення лікарського засобу
Підключення системи для внутрішньовенного краплинного введення лікарських засобів
Внутрішньовенне введення лікарських засобів за допомогою периферичного катетера
Гемограма здорових дітей різного віку
Тестові завдання для самоконтролю

Тема 11. Захворювання нирок і сечових шляхів

Визначення об'єму випитої і виділеної рідини
Проведення функціональної проби за Зимницьким
Визначення добового діурезу
Підготовка хворого до рентгенологічного дослідження сечовидільних органів
Визначення бактеріурії
Проведення проб за Нечипоренком, Амбурже, Аддіса—Каковського
Збирання сечі для загального аналізу в дівчинки віком до 1 року
Збирання сечі для загального аналізу в дітей старшого віку
Тестові завдання для самоконтролю

Тема 12. Захворювання ендокринної системи

Методи визначення рівня глюкози в крові
Проведення глюкозотолерантного тесту
Визначення рівня глюкози та ацетону в сечі
Підшкірна ін'єкція: введення інсуліну
Харчування дітей, хворих на цукровий діабет
Диференціальна діагностика ком
Надання допомоги при гіперглікемічній комі
Надання допомоги при діабетичному кетоацидозі
Надання невідкладної допомоги при гіпоглікемічній комі
Тестові завдання для самоконтролю
Задачі

Тема 13. Догляд за дітьми з інфекційними захворюваннями

Календар профілактичних щеплень
Перелік протипоказань до проведення щеплень
Послідовність дій під час проведення вакцинації
Проведення проби Манту та оцінювання результатів
Внутрішньошкірне введення вакцини БЦЖ
Збирання мокротиння для виявлення мікобактерій туберкульозу
Взяття мазка із зіва і носа на наявність збудника дифтерії
Взяття мазків з носоглотки на наявність менінгокока
Активна імунізація проти кашлюку, дифтерії, правця (АКДП, АКДП-М, АДП-М), гемофільної інфекції
Методика введення протидифтерійної сироватки
Мікробіологічна діагностика кашлюку і паракашлюку
Допомога під час проведення спинномозкової пункції
Закапування крапель в очі
Взяття, зберігання і транспортування матеріалу для тестування на SARS-CoV-2
Проведення активної імунізації проти кору, епідемічного паротиту, краснухи
Догляд за шкірою при вітряній віспі
Взяття випорожнень для бактеріологічного дослідження
Терміни карантину та ізоляції хворих
Порядок проведення екстреної постконтактної профілактики при виконанні професійних обов'язків
Порядок взяття матеріалу для серологічної діагностики

ВІЛ-інфекції

Щеплення проти вірусного гепатиту В

Проведення щеплення проти поліомієліту

Тестові завдання для самоконтролю

Задачі

Тема 14. Первинна медична допомога

Уніфікований клінічний протокол первинної медичної допомоги «Інтегроване ведення хвороб дитячого віку»

Ведення хворої дитини віком від 2 місяців до 5 років

Тема 15. Екстрена медична допомога дітям на догоспітальному етапі

Універсальна допомога

Схеми оцінювання стану пацієнта

Базові реанімаційні заходи (Basic Life Support)

Зупинка серця (фібриляція шлуночків/шлуночкова тахікардія/асистолія/безпульсова електрична активність)

Контроль прохідності дихальних шляхів

Алгоритм виконання ABC

Використання автоматичних зовнішніх дефібриляторів у педіатрії

Відповіді

Додатки

Література